

Digitale tolkebestillingssystemer og deres innflytelse på autonomi i tolkeyrket og tilgang til kvalifiserte tolker

En komparativ analyse av fire nordiske land

Urszula Srebrowska

Institutt for velferd, ledelse og organisasjon
Høgskolen i Østfold
urszula.srebrowska@hiof.no

Magnus Dahnberg

Tolk- och översättarinstitutet
Stockholms universitet
magnus.dahnberg@su.se

Marta Kirilova

Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab
Københavns Universitet
mki@hum.ku.dk

Lena Segler

Diaconia University of Applied Sciences
lena.segler@diak.fi

Sammendrag

Artikkelen undersøker tolkers profesjonelle autonomi i offentlig sektor i Danmark, Finland, Norge og Sverige og om denne påvirkes av bruk av digitale tolkebestillingsverktøy. Analysen tar utgangspunkt i Freidsons tredelte begrep om autonomi: økonomisk, politisk og administrativt monopol, og er inspirert av Ragins komparative metode. Datagrunnlaget kombinerer dokumentanalyse, intervjuer og forskernes egne erfaringer. Funnene viser at tolker i liten grad kontrollerer adgang til yrket, honorarer, arbeidsstandarter og evaluering; kontrollen ligger primært hos offentlige kjøpere og private formidlere. Norge skiller seg ut ved en kombinasjon av lovhjemlet krav om bruk av kvalifisert tolk, autorisasjon, register og utdanning. I noen sektorer forekommer «fastpris til tolken» og direktebestilling, noe som øker bruken av kvalifiserte tolker, men uten å gi reell profesjonell selvstyring. Digitale tolkebestillingssystemer forsterker eksisterende styringslogikker: responspress, lav algoritmisk transparens og svak vekt på kvalifikasjoner der institusjonelle krav mangler. Plattformene støtter kvalitet først når de inngår i rammer som eksplisitt prioriterer kvalifikasjoner og transparente tildelingsregler.

Nøkkelord: tolking, tolkebestilling, gig-økonomi, offentlig sektor, profesjonalisering, autonomi

Abstract

This article examines interpreters' professional autonomy in the public sector in Denmark, Finland, Norway, and Sweden and whether it is affected by the usage of digital interpreter booking systems. The analysis draws on Freidson's tripartite concept of autonomy: economic, political, and administrative monopoly, and is inspired by Ragin's comparative method. The empirical material combines document analysis, interviews, and the authors' professional experience. The findings show that interpreters have limited control over access to the profession, remuneration, work standards, and evaluation. Control is primarily exercised by public purchasers and private intermediaries. Norway stands out through a combination of a statutory requirement to use qualified interpreters, authorization, a national register, education, and, in some sectors, fixed rates and direct booking, which increases the use of qualified interpreters without conferring genuine professional self-governance. Digital interpreter booking systems reinforce existing governance logics, including response pressure, low algorithmic transparency, and weak prioritization of

qualifications where institutional requirements are lacking. Platforms support quality only when embedded in frameworks that explicitly prioritize qualifications and transparent allocation rules.

Keywords: interpreting, interpreter booking, gig-economy, public sector, professionalization, autonomy

Innledning

Etter finanskrisen i 2008 begynte digitale arbeidsformidlingsplattformer å vokse frem. De kom som svar på et behov for å legge til rette for andre arbeidsformer enn fast ansettelse (Alsos et al., 2025, s. 57). Arbeidsformidlingsplattformene kobler sammen dem som trenger en tjeneste med dem som kan yte tjenesten, som utføres på frilansbasis. Ved hjelp av algoritmer kan denne koblingen skje automatisk og raskere enn ved analog arbeidsformidling. Arbeidsformidlingsplattformer er forskjellige, men typisk for alle er at de inneholder trekk som både fremmer plattformarbeidernes autonomi og setter dem i en underordnet posisjon. Arbeiderne kan på den ene siden velge fritt hvor mye de vill jobbe, hvilke oppdrag det tar og på hvilke tidspunkter de vil ta dem. På den andre siden øker oppdragsgiveres og plattformeieres overvåknings-, styrings- og vurderingsmuligheter (Hotvedt, 2018). I Norden har arbeidsformidlingsplattformene etablert seg i sektorer preget av lav organisasjonsgrad f.eks. renhold og transport, og i sektorer med høy andel selvstendig næringsdrivende og frilansere. (Alsos et al., 2017)

Siden tolking i all hovedsak er et frilansyrke, og fordi det tidlig ble laget digitale tolkebestillingssystemer, var det å forvente at arbeidsformidlingsplattformer ville prege yrket snarere før enn siden. For offentlig sektor i nordiske land og for tolker som jobber i offentlig sektor var dette også i utgangspunktet en ønsket utvikling.

I offentlig sektor i Norge og Sverige så man på digitale tolkebestillingssystemer som en mulighet til å forenkle den tidskrevende bestillingsprosessen og gi bedre tilgang til og ressursutnyttelse av offentlig kvalitetssikrede tolker. (SOU 2018: 83, 2018; NOU 2014: 8, 2014). Den dominerende måten å håndtere det administrative arbeidet på er å bestille tolker via et tolkeformidlingsbyrå (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, 2019; Ozolins, 2007). Da det offentlige utkontrakterte det å finne tolk til private språkbedrifter, var det tolkene som ble belastet økonomisk for formidlingsarbeidet. I Norge kan private tolkeformidlere beholde opptil 70 prosent av det oppdragsgivere betaler for tolkeoppdraget (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, 2019), og forholdene i Norge skiller seg ikke betydelig fra forholdene i de andre nordiske landene.

Tolker i Norge så på innføring av automatisert oppdragsformidling som en mulighet til å opprette direktekontakt med offentlige oppdragsgivere og ikke lenger være avhengig av de private formidlerne som tok størsteparten av tolkenes timehonorar. Det hersket store forhåpninger om at det «å ta en telefon til formidler» kunne erstattes med «å finne tolk direkte ved et tastetrykk». Det var også en forestilling blant tolkene om at automatisk utsendelse av forespørsler etter algoritmiske regler ville være oversiktlig og gjøre det enkelt å prioritere tolker som investerte i autorisasjon og utdanning. I 2014 ble det Tolkekooperativet¹ opprettet: en arbeidsgruppe i Norsk tolkeforening som utredet muligheten for et digitalt tolkedrevet bestillingssystem. Prosjektet ble forkastet, blant annet fordi Tolkekooperativet konkluderte med at å drifte slike systemer er offentlige etaters oppgave.

Digitale tolkebestillingssystemer fremsto som en mulighet for tolker med formelle kvalifikasjoner til å kunne overta oppdragsmengden fra ufaglærte. På denne måten ville verktøyene være et skritt i retning av profesjonalisering av tolkeyrket. For offentlige ansatte framsto digitale bestillingsverktøy som en forenkling av bestillingsprosessen som ville

¹ Urszula Srebrowska var en av initiativtakere til Tolkekooperativet.

resultere i bedre tilgang til tolker med offentlig godkjente kvalifikasjoner. Det kunne se ut som om det var en felles forståelse av hva bestillingssystemer kunne bidra med på tolkefeltet. Etter hvert ble digitale tolkebestillingssystemer dominerende, ikke bare i Norge, men også i andre nordiske land, men ikke helt på den måten tolkene hadde håpet.

Målsettingen for artikkelen er å undersøke om tolking i offentlig sektor i Danmark, Finland, Norge og Sverige er et autonomt yrke, og om digitale systemer for tolkebestilling eventuelt endrer tolkers autonomi. Siden økning i kvalitet på tolketjenester i offentlig sektor er et mål både for tolkeorganisasjoner og nordiske velferdsstater, undersøker artikkelen om digitale tolkebestillingssystemer kan bidra til å oppnå dette målet. For å gjøre det vil vi utforske følgende problemstillinger:

- Hvordan påvirker institusjonelle rammer tolkers autonomi?
- Påvirker digitale systemer for bestilling av tolker deres autonomi?
- Hvilken rolle spiller digitale systemer for tolkebestilling for tilgang til offentlig kvalifiserte tolker?

Landene som sammenlignes, anses som sammenliknbare når det gjelder tolking i offentlig sektor (NOU 2014: 8, 2014). Initiativet til artikkelen ble tatt i kjølvannet av The 13th Nordic Seminar for Interpreter Teachers, 10-11 desember 2024.

Tolk – et frilansyrke i en digital velferdsstat

Nordiske velferdsstater tar på seg et ansvar for å sikre rettsikkerhet og likeverdige offentlige tjenester av høy kvalitet for alle innbyggere. (Dølvik et al., 2014). Nordiske stater deler også en felles tro på at digitalisering kan bidra til bedre offentlige tjenester ved hjelp av algoritmer som er objektive, rettfærdige og fordomsfrie, altså en tro på en digital velferdsstat (Andreassen et al., 2021).

«Tolking er et nødvendig virkemiddel for å sikre lik tilgang til offentlige tjenester i tilfeller der det er en språkbarriere» (NOU 2014: 8, 2014, s. 18). Rett til tolk i straffesaker er i tillegg nedfelt i Den europeiske menneskerettighetskonvensjons artikkel 6.

I den norske NOU-en om tolking i offentlig sektor (NOU 2014: 8, 2014) nevnes profesjonalisering av tolkeyrket flere steder som en ønsket og nødvendig utvikling for å forbedre kvaliteten på tolketjenester. Nordiske tolkeorganisasjoner understreker at fagpersoner i retts-, helse- og sosialsektor ikke kan yte forsvarlige tjenester ved språkbarriere uten profesjonelle tolker. Tolkeorganisasjonene oppfordrer myndighetene til å rette oppmerksomhet mot verdien av offentlig tolkeutdanning og innhente tolkenes ekspertise ved organisering av tolkebestilling og fastsetting av tolkehonorar. Denne ekspertisen er ikke tilstrekkelig anerkjent i noen av de nordiske landene. De oppfordrer også fagpersoner til å kreve tolker med offentlig godkjent kompetanse når de har behov for tolk (Bandalag þýðenda og túlka BPOT The Icelandic Association of Translators and Interpreters (Island) et al., 2024).

Ønske om profesjonalisering av tolkeyrket tyder på at yrket ikke kan regnes som profesjon, men ønsker og ambisjoner om å heve status og autonomi er til stede. Ulike kategorier av tolker i nordiske land er på ulike stadier i profesjonaliseringsprosessen. Sammenlignet med konferansetolker og tegnspråktolker er talespråktolker i offentlig sektor gjennomgående minst profesjonaliserte (Kirilova & Urdal, fc 2026; Tiselius & Bani-Shoraka, 2025). Til tross for tolkenes avgjørende rolle for rettsikkerheten og likeverdige helse- og sosiale tjenester ved språkbarriere, er markedet dominert av ufaglærte. Heller ikke konferansetolker med sin sterke internasjonale profesjonsorganisasjon som ofte løftes frem som et eksempel på rask profesjonalisering (Dam et al., 2021), har lyktes verken å kontrollere adgangen til yrket eller å opprettholde varig kontroll over profesjonelle standarder og arbeidsvilkår. Dette illustrerer Wadensjøs (2022) tanke om at profesjonalisering av tolker bør

forstås som en pågående og omstridt prosess heller enn en endelig status. Profesjoner, profesjonalisering og profesjonalitet henger sammen gjennom utdanning, etiske standarder og arbeidsvilkår, men må alltid vurderes i lys av tolkers faktiske praksiser og konteksten de arbeider i. Sela-Sheffy (2023) omtaler tolker og oversettere som «permanent underprofesjonaliserte». Hun kaller reforhandling av tolkers profesjonelle status «kontraprofesjonalisme (counterprofessionalism)», en alternativ strategi for statusoppnåelse, som ikke bygger på formelle kvalifikasjoner men på personlige egenskaper, arbeidserfaring og profesjonsidentitet (Sela-Sheffy, 2023, s. 106).

Arbeidsformidlingsplattformer og frilansautonomi

Digitale tolkebestillingssystemer, som er varianter av arbeidsformidlingsplattformer, har blitt et knutepunkt der tolkers ønske om profesjonalisering i form av økt autonomi og annerkjennelse møter velferdsstatens behov for tolketjenester av høy kvalitet. De siste årene har forskere begynt å studere effekten arbeidsformidlingsplattformer har for frilansere som yter forskjellige typer tjenester gjennom disse. Oprins (2025) litteraturgjennomgang av forskning på frilansplattformer for nettbaserte oppdrag, peker på at frilansere som velger plattformarbeid ser ut til å være motivert av fleksibilitet og autonomi, inntjeningsmuligheter, mangel på andre muligheter lokalt, og karriereutvikling (Oprins, s. 52). Hovedutfordringene er knyttet til nettbasert frilansarbeid (engangsprosjekter, manglende økonomisk sikkerhet, dødtid osv.) og til maktubalanse i relasjonene mellom frilanserne og plattformene, oppdragsgivere og andre frilansere. Frilansernes individuelle sosioøkonomiske forhold er utfordrende (Oprins, s. 55), og autonomien begrenses av algoritmisk styring (ved oppdragstildeling, overvåking og måling) (Oprins, s. 58), samtidig som frilansere bygger sosiale nettverk for å dele informasjon og strategier for å vinne tilbake autonomi (Waldkirch et al., 2021). Når det gjelder påvirkningen av plattformarbeid på frilansernes muligheter til å livnære seg, viser litteraturgjennomgangen resultater fra drastisk fall i inntekt og følelse av maktesløshet til vellykket karriereutvikling og inntektsøkning (Oprins, s. 60). Når plattformenes effekt på frilansernes autonomi kan variere så kraftig, er det relevant å spørre om hvilken effekt digital oppdragsformidling kan ha for tolker i offentlig sektor.

Arbeidsformidlingsplattformer forsterker tendenser som allerede eksisterer på markedet (Arcidiacono et al., 2023) og deres effekt på arbeid og yrker er sterkt påvirket av institusjonelle rammeverk som lovgivning og forhandlingsrett (Fernández Macías et al., 2025). En diskusjon om plattformenes påvirkning for yrkesutøvere kan derfor ikke løsrives fra den bredere markedskonteksten.

I motsetning til resten av verden, anses bruk av digitale arbeidsformidlingsplattformer i de nordiske landene som marginal (Alsos et al., 2025; Steen, 2019). I tillegg er landene kjent for Den nordiske modellen, som tradisjonelt fremmer samarbeid mellom aktørene i arbeidslivet samt sikkerhet og velferd for arbeiderne (Gustavsen, 2007). Nilsen et al. (2025) viser allikevel at selv her kan arbeidsformidlingsplattformer utfordre institusjonaliserte arbeidsstandarder.

Arbeidsautonomi i forbindelse med frilansarbeid og frilansplattformer er mye diskutert i litteraturen. Det er både noe frilansplattformer bidrar til og begrenser. Autonomien er avhengig av selve plattformen, typen arbeid som formidles (ufaglært eller spesialist) og om arbeidet er stedbundet (f.eks. utføres hos kunden) eller stedsuavhengig (f.eks. nettbasert) (Alsos et al., 2025).

I rapporter fra den nordiske plattformkonteksten nevnes tolker og oversettere som frilansere som utfører kunnskapsintensivt arbeid, både stedbundet og stedsuavhengig (Alsos et al., 2025; Steen, 2019). Kunnskapsintensivt arbeid defineres som oppgaver som krever spesialisert kompetanse og utdanning. Denne typen frilansere pleier å nyte større autonomi og kontroll over egen arbeidstid og -vilkår sammenlignet med plattformarbeidere innen

hjemlevering av mat og persontransport. Innen tolking i offentlig sektor i Norge pekes det på at offentlige kjøpere, og lovgiving, har stor innflytelse på utformingen av tolkenes arbeidsvilkår (Alsos et al., 2025, s. 53), uten at det går nærmere inn på hvordan plattformøkonomien påvirker tolkeyrket konkret eller tolkenes arbeidsautonomi.

Tolkers autonomi i lys av profesjonsteori

Når samfunnet gir personer med en viss utdanning rett til å utføre visse arbeidsoppgaver gjennom politisk og samfunnsmessig anerkjennelse av at oppgavene er viktige for samfunnet, kan vi snakke om profesjoner. Medlemmene av en profesjon kan utføre disse oppgavene mer eller mindre autonomt, og offentligheten har tillit til at de utfører disse oppgavene til det beste for samfunnet og med høye standarder (Molander & Terum, 2008, s. 20). Siden profesjoner svarer på samfunnets behov, redefineres deres roller, oppgaver og kontroll i takt med samfunnsendringer, endringer i befolkningens behov, kunnskap og politiske mål (Abbott, 1988).

Freidson (1994, s. 163) beskriver fullstendig autonomi som et sett av monopoler. Han identifiserer *et økonomisk monopol*, hvor profesjonen kontrollerer rekruttering, opplæring, sertifisering, antall utøvere og inntekt. I tillegg inkluderer han *et politisk monopol i begrepet om profesjonell autonomi*. Dette gir profesjonen autoritet til å være den avgjørende stemmen i utarbeidelse av regelverket. Det siste monopolen han inkluderer er *et administrativt monopol* hvor yrkesutøverne styrer arbeidsstandarder og evaluering av arbeidet. Han mener også at profesjonelle verdier bør være uavhengige fra både markedsstrukturer og byråkrati (Freidson, 2001). Monopolene er ideelle tilstander som ikke er mulige å oppnå fullt ut, heller ikke i yrker som anses som selve definisjonen på profesjon, som leger og advokater (Evetts, 2013). Monopolene utfordres både av sterkt institusjonaliserte velferdsstater og av privatisering og kommersialisering (Carvalho & Correia, 2018), allikevel er begrepene fortsatt aktuelle som referanseramme for å diskutere graden av autonomi i yrkesutøvelse.

Det er motstridige syn på hvorfor profesjonsutøvere strever for å oppnå autonomi i form av monopolene. Fra det klasseteoretiske perspektivet er målet å kunne tjene mer, men andre teorier ser på profesjonenes mål om å begrense adgang til yrket som en måte å garantere tjenester av høy kvalitet (Haakestad, 2019).

For å plassere tolker i offentlig sektor et sted på autonomiskalaen Freidsons monopoler utgjør, stiller artikkelen en rekke spørsmål. Tolkers grad av økonomisk monopol kan belyses ved å svare på om det kreves utdanning (og på hvilket nivå) eller statlig autorisasjon for å kunne jobbe som tolk i offentlig sektor, og hvem som kontrollerer disse faktorene. Er det yrkesgruppen kollegialt, staten eller andre aktører? Er kvalifikasjonene synlige for oppdragsgivere? Påvirker dette inntekt eller kvalitet i tjenestene? Hvem har anledning til å arbeide som tolk, og hvem regulerer eventuelt dette? Finnes det loversom regulerer tolkeyrket og har tolker kollegialt hatt en avgjørende stemme i utarbeidelse av disse? Videre vil graden av administrativt monopol avhenge av om yrkesetiske retningslinjer er utarbeidet av utøvere eller av staten. Derfor spør artikkelen også hvem som bestemmer hvordan oppdragene fordeles, hvordan arbeidet er organisert og hvem som evaluerer arbeidskvaliteten.

Metode og data

Artikkelen sammenligner de fire nordiske landene ved hjelp av en tilnærming inspirert av Charles Ragins prinsipper for kvalitativ komparativ analyse (QCA). Ragin (2014) understreker at sammenligning ikke handler om å telle variabler, men om å forstå hvordan kombinasjoner av betingelser skaper bestemte utfall. Utfallet som analyseres i artikkelen er graden av autonomi tolker i offentlig sektor har, samt i hvilken grad rammene for yrkesutøvelsen legger til rette for at tolker med offentlig godkjente kvalifikasjoner prioriteres ved oppdragstildeling. Med utgangspunkt i Freidsons tre monopoler ble variablene som

påvirker tolkers autonomi gruppert i tre tabeller: (1) økonomisk monopol (offentlige kvalifiseringstiltak, adgang til tolkeyrket og forhandlingsmuligheter), (2) politisk monopol (lovregulering av tolkeyrket) og (3) administrativt monopol (yrkesetiske retningslinjer og organisering av tolkebestilling). Hovedtrekk ved digitale tolkebestillingssystemer som kan påvirke variablene i de tre tabellene presenteres i en fjerde tabell.

Utvalget betingelser er ikke uttømmende. Det kunne også vært relevant å analysere tolkeorganisasjonenes aktivitet og påvirkningskraft, institusjonelt ansvar for tolking og mandat, samt tilbudet av kurs og opplæring rettet mot offentlige tolkebrukere og bestillere. Utvalget er delvis teoridrevet og delvis datadrevet, ettersom tilgjengelige data satte rammer for hva som lot seg sammenligne på tvers av land. Målet var å gi en samlet oversikt over dagens situasjon og etablere et utgangspunkt for videre undersøkelser.

Artikkelen er utviklet gjennom tett samarbeid mellom forfattere fra Norge, Danmark, Finland og Sverige. Førsteforfatteren tok initiativet, utarbeidet artikkelstrukturen og skrev første utkast basert på bidrag fra alle land. De øvrige forfatterne utviklet sine nasjonale bidrag med utgangspunkt i en felles mal, og alle bidrag ble deretter gjennomgått og kvalitetssikret for å sikre korrekt kontekstualisering. Førsteforfatteren sto for utformingen av den endelige versjonen av teksten.

Datagrunnlaget er kvalitativt og består av dokumentanalyse, intervjuer og forskernes egne erfaringer som tolker og fagpersoner. Vi definerte felles analysekategorier og fordelte ansvaret for datainnsamling mellom oss. Av tidsmessige hensyn er materialet i hovedsak basert på offentlig tilgjengelige dokumenter. Som Ragin (2014, s. 26) påpeker, er sosiale fenomener preget av komplekse årsakssammenhenger, noe som gjør fullstendig dekning vanskelig. Selv om datamaterialet varierer i dybde og detaljrikdom, gir det et godt grunnlag for å identifisere tydelige mønstre og tendenser.

Datakildene omfatter lover, forskrifter og offentlige veiledere, rapporter om tolking i offentlig sektor, tidligere studier av tolkemarkedet og tolkers arbeidsvilkår, samt nettsider til statlige institusjoner og private tolkeformidlere. I tillegg bygger analysen på egen erfaring og samtaler med tolker, tolkeorganisasjoner og tolkeformidlere som er gjennomført som del av prosjekter (Saumure, 2008). Siden tilgangen på dokumentasjon og detaljerte opplysninger varierer mellom landene, oppgis datakildene fortløpende i tabellene.

Datainnsamlingen ble gjennomført landspesifikt. I Danmark bygger analysen på materiale fra forskningsprosjektet INTERPRETING² samt oppfølgingsintervjuer med tolker i ulike posisjoner og analyser av sentrale digitale bestillingsplattformer. I Finland ble opplysninger samlet fra offentlige anskaffelsesdokumenter, nettsider til store tolkeformidlere, samtaler med tolker og tidligere forskning. I Norge ble dokumentanalyse kombinert med intervjuer av offentlige aktører, tolkeorganisasjoner og private formidlere. Data fra Sverige tar utgangspunkt i rammeavtaler, leverandør- og myndighetsnettsteder samt intervjuer med representanter fra offentlige og private tolkeformidlingstjenester.

Ulikhetene i datagrunnlaget gjør at analysen ikke kan gå i detalj på alle punkter, men muliggjør en konfigurasjonsorientert sammenligning. Ved å anvende Ragins logikk analyserer artikkelen hvordan kombinasjoner av betingelser bidrar til eller hemmer tolkers autonomi og prioritering av tolker med offentlig godkjente kvalifikasjoner, og hvordan disse samvirker med teknologiske løsninger.

Alle forfatterne har bakgrunn fra tolking og/eller tolkeutdanning og kan beskrives som «practi-searchers» (Tiselius, 2019). Samtidig skriver vi her som forskere. Mulige skjevheter knyttet til innsideposisjon (Flick, 2014) håndteres gjennom transparens om datakilder,

² INTERPRETING ble gjennomført i årene 2020-2023 på Københavns Universitet, ved Martha Karrebæk. Det var et uavhengig forskningsprosjekt, som undersøkte språklige, kulturelle og ideologiske aspekter i tolkede samtaler i Danmark. Prosjektet ble finansiert av Danmarks Frie Forskningsråd, jf. Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab (NorS) (2019).

systematisk metodebruk, intern kvalitetssikring på tvers av land og triangulering av dokumenter, intervjuer og bransjekunnskap.

Økonomisk monopol

I tolking i offentlig sektor handler økonomisk monopol først og fremst om hvem som kan kalle seg tolk og får oppdrag som tolk i offentlig sektor. Beskyttelse av yrkestittelen «tolk» betyr at det er yrkesutøvere som har en viss utdanning eller statlig autorisasjon kan kalle seg tolk. Finnes det i tillegg et lovbestemt krav om at offentlig ansatte må bestille tolker med offentlig godkjente kvalifikasjoner, kan det bidra til økt autonomi fordi det ikke vil være behov for å konkurrere om oppdrag med ufaglærte. Tolker vil som en konsekvens få en viss status og anerkjennelse, deres kunnskap og ekspertise vil kunne verdsettes av både staten og samfunnet, og dermed bidra til autonomi. Dette igjen vil kunne sette tolkene i en bedre posisjon til å forhandle arbeidsvilkår. Profesjonell autonomi styrkes også av tolkenes adgang til å kontrollere kvalitetsstandardene i tolkeutdanning og kravene til å bestå autorisasjonsprøven.

Kvalifiseringstiltak i form av tolkeutdanning bidrar i tillegg til å skape profesjonelt fellesskap og faglig identitet. Tolker i offentlig sektor jobber som oftest alene, flere forskjellige steder i løpet av dagen, eller hjemmefra, og har få treffpunkter med tolkekollegaer. Jo lengre utdanning, desto flere anledninger til kollegiale initiativer og større tilgang til fagfelle kunnskap som kan bidra til informerte valg.

Hvis kvalifiseringstiltak finnes, er det viktig for tolkenes autonomi at deres kvalifikasjoner er synlige for oppdragivere på offentlige tolkelister, sammen med tolkenes kontaktopplysninger. Uten slike lister risikerer tolker å bli avhengige av å stå på private, lite transparente lister, i mange tilfeller forvaltet av private tolkeformidlere med egne markedsdrevne insentiver.

Tolkers autonomi over egen inntekt henger tett sammen med hvem de må konkurrere med om oppdrag og på hvilke vilkår, samt om tolkene har forhandlingsrett. Offentlige anskaffelser er den dominerende måten å organisere innkjøp av tolketjenester på. Det vanligste kravet for mulige leverandører er å kunne «dekke tolkebehovet på alle språk». Det ekskluderer tolker fra å kunne delta som selvstendige leverandører, siden de færreste tolker tilbyr mer enn to tolkespråk. Dette tvinger dem til å ta de anbudsutsatte offentlige oppdragene gjennom den private tolkeformidleren som har vunnet den enkelte anbudskonkurransen. Dermed er det private tolkeformidlerne som kontrollerer både rekruttering og adgang til tolkeyrket uten at deres offentlige kunder eller tolkeorganisasjonene kan påvirke. Den eneste modellen som gir offentlige institusjoner kontroll over hvem som utfører oppdrag for dem, er såkalt *egenregi*, der den offentlige virksomheten tar regien selv. Det innebærer å forvalte egne lister og selv rekruttere tolker til disse.

Hvordan offentligheten velger å løse sine tolkebehov, har betydning for tilgangen til kvalifiserte tolker og tolkenes autonomi i yrkesutøvelsen. Når offentlige institusjoner bestiller tolker og vektlegger utdanning og formelle kvalifikasjoner, kan dette gi tolker insentiver til å investere i kvalifisering. Dersom kvalifikasjoner derimot ikke tillegges vekt ved oppdragstildeling, svekkes rekrutteringsgrunnlaget for tolkeutdanning og kvalifiseringstiltak, og tilbud kan i ytterste konsekvens bli nedlagt, slik tilfellet var på Island (NOU 2014: 8, 2014). Vik et al. (2025) viser i sin analyse av finsk praksis at offentlige anbuds- og innkjøpsordninger i liten grad stiller tydelige krav til eller systematisk prioriterer tolkenes formelle kvalifikasjoner, noe som bidrar til svakt samsvar mellom utdanningssystemet og faktisk bruk av kvalifiserte tolker i offentlig sektor.

Det finnes to hovedmodeller for prising av anbudsoppdrag. I den mest utbredte modellen konkurrerer private tolkeformidlere om å tilby lavest samlet pris for tolking og formidling. Lønnsomheten øker når oppdrag tildeles tolker som aksepterer lavest mulig

betaling, og det er dermed de private formidlerne som i praksis kontrollerer tolkehonorarene. Den andre modellen, som er tatt i bruk i deler av politi- og sykehussektoren i Norge, innebærer konkurranse om lavest formidlingsgebyr, mens offentlig kjøper fastsetter tolkens timesats, ofte differensiert etter kvalifikasjonsnivå. Her ligger kontrollen over honoraret hos offentlige kjøpere. Modellen kan i prinsippet fremme kvalitet ved å belønne formidlere som leverer høyt kvalifiserte tolker og gi tolker insentiv til å kvalifisere seg. Samtidig åpner den i praksis for at enkelte offentlige instanser etterspør tolker med de laveste eller ingen formelle kvalifikasjoner.³

Tolkens honorar kontrolleres også av offentlige institusjoner når tolker bestilles via kommunale foretak eller når bestillingen organiseres i egenregi. Også her fastsettes oppdragsbetingelsene ensidig av den offentlige etaten, noe som gir begrenset rom for tolkeautonomi. Kommunale oppdrag i Norge ligger gjennomgående i det lavere lønnsstøket og tiltrekker derfor sjelden høyt kvalifiserte tolker (Hjort et al., 2022, s. 4). Samtidig viser rapporter om tolkebruk i norsk offentlig sektor at bestilling i egenregi gir best tilgang til kvalifiserte tolker (Agenda Kaupang, 2023; Integrerings- og mangfoldsdirektoratet & Wang, 2025). Norske domstoler driver egenregi og dekket i 2024 over 70 prosent av sitt tolkebehov med statsautoriserte tolker, hvorav om lag halvparten også hadde bachelorgrad i tolking i offentlig sektor.

Tabellen nedenfor sammenligner ovennevnte faktorer mellom de fire landene.

Tabell 1. Økonomisk monopol

Variabel/Land	Danmark	Finland	Norge	Sverige
Beskyttelse av tolketittel	Nei	Nei	Nei	Nei
Krav om bruk av tolk med formelle kvalifikasjoner (i institusjonelle samtaler)	Nei ⁴	Nei	Ja (men dispensasjon frem til 31. desember 2026 og unntaksbestemmelser i loven) ⁵	Nei
Statlig autorisasjon	Nei Tittelen «statsautorisert translator» ble avskaffet i 2016 ⁶	Nei	Ja «statsautorisert tolk» ⁷	Ja «auktorisert tolk (AT)» Kan spesialiseres som «rättstolk (RT)» eller «sjukvårdstolk (ST)» ⁸
Statlig register	Ja – delvis	Ja - delvis Rättstolkregistret drevet av	Ja Nasjonalt tolkeregister drevet av Integrerings- og mangfoldsdirektorat	Ja Nasjonalt tolkeregister drevet av Kammarkollegiet

³ Dette har vi sett eksempler på i skjermdumper fra norske tolkebestillingsapper og i medieoppslag: Sandness (2025)

⁴ Retsplejeloven (2025 §149)

⁵ Tolkeloven (2021)

⁶ Translatorforeningen (2020)

⁷ OsloMet (2026b)

⁸ Kammarkollegiet (2025)

	Juridisk sektor fører egen tolkeoversikt ⁹ basert på tidligere utdanningsnivåer: 1. Translatør 2. Statsprøvet tolk 3. Øvrige tolker ¹⁰	Utbildningsstyrelsen ¹¹	et med 5 kategorier A (statsautorisert tolk med bachelor i tolking i offentlig sektor) til E (tospråklig test og kurs i tolkens ansvarsområde). Tolker som har rett til å stå i registeret kalles «kvalifisert tolk» ¹²	¹³ med kategoriene: Auktoriserad tolk, Rättstolk, Sjukvårdstolk og Utbildad tolk
Mastergrad¹⁴ i tolking i offentlig sektor)	Nei Kun etterutdanning i konferansetolking ved Aarhus Universitet (hvert tredje år, 4 språk) ¹⁵	Nei Diaconia University of Applied Sciences tilbyr mastergrad innen Development of Interpreting Practices ¹⁶ and Humak University of Applied Sciences tilbyr mastergrad i Interpretation Development ¹⁷ men ikke spesialisert på tolking i offentlig sektor.	Nei	Ja Tilbys ved Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) ved Stockholms universitet ¹⁸
Bachelorgrad¹⁹ i tolking i offentlig sektor)	Nei	Ja tilbys ved Diaconia University of Applied Sciences. I 2026 tilbys utdanningen i 19 språk. ²⁰	Ja tilbys ved OsloMet ²¹ (varierende språktilbud hvert år, samlet sett 29 språk) ²²	Ja tilbys ved Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) ved Stockholms universitet ²³ , (varierende språktilbud hvert år, 3 språk per år per dags dato)

⁹ Politiet (2026)¹⁰ Bekendtgørelse om Rigspolitiets tolkeoversigt (2008)¹¹ Utbildningsstyrelsen (2026)¹² IMDi (2026)¹³ Kammarkollegiet (2026)¹⁴ I betydning høyere akademisk grad: («mastergrad»)¹⁵ Aarhus Universitet (2026)¹⁶ DIAK (2026a)¹⁷ HUMAK (2026)¹⁸ Stockholms universitet (2026a)¹⁹ I betydning lavere akademisk grad: («bachelor (akademisk grad)»)²⁰ DIAK (2026b)²¹ OsloMet (2026c)²² <https://www.tolkeregisteret.no/IMDi> (2026)²³ Stockholms universitet (2026b)

Grunnutdanning i tolking i offentlig sektor på bachelornivå (maks 30 stp.)	Nei	Nei	Ja Innføring i tolking i offentlig sektor (grunnemne) på OsloMet ²⁴ og Høgskulen på Vestlandet ²⁵	Ja gis ved Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) ved Stockholms universitet samt ved Lunds universitet
Yrkesutdanning i tolking i offentlig sektor	Nei	Ja Tilbys ved flere yrkesskoler ²⁶	Nei	Ja Grunnutdanning til «kontakttolk» tilbys ved flere folkehøgskoler ²⁷
Satser for tolker:				
Lovregulert	Nei	Nei	Ja Kun i oppdrag i justissektoren ²⁸	Nei
Bestemt av offentlig kjøper i anbudsvilkår (såkalt «fastpris til tolken»)	Ja Justissektor ²⁹ , enkelte sykehus ³⁰	Nei	Ja f.eks. Sykehusinnkjøp ³¹	Nei
Bestemt av private tolkebyråer	Ja	Ja	Ja ³²	Ja
Bestemt av offentlig oppdragsgiver som tar kontakt med tolkene direkte	Ja I justissektoren ³³ , i enkelte kommuner	Nei	Ja I rammeavtaler inngått direkte med tolker ³⁴	Ja I retningslinjer for domstolene og politiet ³⁵
Kan forhandles av tolken	I noen tilfeller ³⁶	Nei	Nei Med noen få unntak	Nei

²⁴ OsloMet (2026a)

²⁵ Høgskulen på Vestlandet (2026)

²⁶ For eksempel her: Taitotalo (2026), og her: Sataedu (2026)

²⁷ Myndigheten för yrkeshögskolan (2026)

²⁸ Salærforskriften (1998)

²⁹ Retten i Roskilde (2024)

³⁰ Region Syddanmark (2024)

³¹ Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (2019)

³² Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (2019)

³³ Retten i Roskilde (2024); Politi (2026)

³⁴ Oslo Universitetssykehus (2025)

³⁵ Domstolsverkets föreskrifter om tolktaxa (2025)

³⁶ Intervjudata publisert i Kirilova og Urdal (fc 2026); Intervju med en translator (til denne artikkelen)

Betalingsmodell	Timebetaling etter medgått tid, betaling for reisetid avhengig av oppdragsgiver (f.eks. Tolkdanmark anser sine betingelser som forretningshemmelighet) ³⁷	Timebetaling etter medgått tid, betaling for reisetid avhengig av oppdragsgiver	Timebetaling etter medgått tid/bestilt tid, betaling for reisetid avhengig av oppdragsgiver. Oslo Universitetssykehus tilbyr også heldagsvakter. ³⁸	Timebetaling etter medgått tid, betaling for reisetid avhengig av oppdragsgiver.
Andel oppdrag utført av ukvalifiserte/øvrigt	Data mangler, men ifølge Statsrevisorerna (2018) er 77 % av tolkene i rettsvesenet morsmålsbrukere tilsynelatende uten dokumentert kompetanse eller utdanning i tolking og språk. ³⁹	Data mangler, men rapportene (Karinen et al., 2020; Vuori et al., 2022) peker på at mange tolker i Finland mangler formell utdanning, mens lav status og dårlige vilkår bidrar til at kvalifiserte tolker forlater yrket.	32% av rapporterte tolkeoppdrag i offentlig sektor (Integrerings- og mangfoldsdirektorat et & Wang, 2025, s. 18)	63% av rapporterte tolkeoppdrag i offentlig sektor (Tolkutredningen, 2018)

I alle land må kvalifiserte tolker konkurrere med ufaglærte om oppdrag. Dette svekker tolkers autonomi betydelig.

I Danmark og Finland finnes det ikke en samlet, helhetlig rapportering av tolkenes kvalifikasjonsnivå i offentlig sektor, noe som tyder på manglende kvalitetssikring av tjenestene og svekket verdi av tolkernes kunnskap og ekspertise for samfunnet, noe som også svekker autonomien. Tolkenes autonomi møter de største utfordringene i Danmark. Der ble alle kvalifiseringstiltak avskaffet, noe som innebar ett - eller flere - skritt tilbake i profesjonalisering av yrket. I Danmark er registeret over tolker heller ikke offentlig tilgjengelig. Politiet og domstolene kan velge hvilke tolker de bruker oftest, fjerne tolker fra listen eller la være å bruke dem uten at tolkene har innsyn i dette. Det er politiet og domstolene alene som ensidig vurderer og beslutter om tolkenes kvalifikasjoner passer til oppdraget – det finnes ingen andre myndigheter eller utdanningsinstitusjoner som kvalitetssikrer tjenesten (Karrebæk & Kirilova, 2022). Manglende transparens fratar tolkene muligheten til å kontrollere kvalitetsstandardene. I de resterende landene finnes det registre som er offentlig tilgjengelige og forvaltet av myndigheter. På den ene siden fratar det tolkenes autonomi fordi yrket blir kontrollert utenfra. På den andre siden gjør synliggjøring av tolkenes kompetanse og kontaktopplysninger det mulig å omgå formidlerleddet, noe som øker graden av selvstyre.

I Sverige kan tolkeutdanningstilbudet sies å bidra til tolkenes autonomi i størst grad på grunn av lengden på utdanningen. Den bidrar til mulighet for å danne fagfelleskap og hever betydningen av profesjonell kunnskap. Alle kvalifiseringstiltak (eller mangel på dem) kontrolleres av de respektive landene. På den ene siden betyr det at kvalitetsstandardene pålegges utenfra, men på den andre siden, når staten først innser at tolking er et

³⁷ Tolkdanmark ikke ville svare på spørsmål fra Kirilova

³⁸ Hjort et al. (2022)

³⁹ Tallet i rapporten henviser til politiets egne lister, som ikke er tilgjengelige for forskere eller offentligheten. Det er derfor vanskelig å verifisere dette tallet, og det har ikke vært mulig å skaffe oppdaterte tal vedr. andelen av tolker med og uten utdanning. Etter avskaffelsen av de offisielle tolkeutdanningene, er det allikevel veldig sannsynlig at andelen av «morsmålstolkene» uten språklig eller tolkefaglig bakgrunn utgjør langt størstedelen av tolker i Danmark.

kunnskapsyrke, slik som i Finland, Norge og Sverige, åpner det veien for å verdsette denne kunnskapen og derfor for at graden av autonomi øker.

Kvalifiseringstiltak eller ikke, tolker med utdanning og autorisasjon i alle land underbys av ufaglærte og har i praksis ingen forhandlingsmuligheter. I denne situasjonen kan satser fastsatt av myndighetene, altså utenfra, paradoksalt nok bidra til økt autonomi for tolker. Norge skiller seg ut ved å kombinere lovregulert tolkesats⁴⁰ og fastpris til tolken i anbud, en konfigurasjon de øvrige landene ikke har. En slik konfigurasjon bidrar til at det er vanskeligere for ufaglærte og underby tolker med offentlige kvalifikasjoner. På den andre siden kan satsene ikke forhandles av tolker. I alle land er det også betaling per tolketime som er gjeldene måte å beregne betaling på. Dette er veldig ugunstig for tolker fordi de ikke kan forhandle tidspunkt for oppdraget og må tilpasse seg offentlige ansattes kalendre. Som resultat kan en times oppdrag blokkere hele dagen. Dette er betydelig innskrenking av tolkers individuelle autonomi, som blir begrenset til å takke ja eller nei til et oppdrag.

Politisk monopol

Tolkeyrket er regulert ved lov kun i Norge som har egen lov om Offentlige organers ansvar for bruk av tolk (Tolkeloven, 2021). Rett til tolk er derimot nevnt i flere sektorvise lover i alle fire land uten at vi går inn på dette i denne artikkelen. Tolkeloven pålegger offentlige organer bruk av kvalifisert tolk, foreløpig med dispensasjon fra kravet til og med desember 2026. Det er viktig å merke seg at begrepet «kvalifisert tolk» i den norske loven defineres bredt, fra personer med kun tospråklig test til tolker med statsautorisasjon og bachelorutdanning i tolking i offentlig sektor. Loven åpner også for unntak.

Loven bidro til at Norge har lavest andel ufaglærte som utfører tolkeoppdrag i offentlig sektor. Dette hever tolkers status i samfunnet og kan bidra til større autonomi.

Norske tolkeorganisasjoner hadde ikke en avgjørende stemme i utforming av loven. Det tok også lang tid fra loven ble foreslått i 2014 (NOU 2014: 8, 2014) til den ble vedtatt i 2021. Om tolkeorganisasjoner hadde en avgjørende stemme i denne saken, ville loven trolig blitt vedtatt kort tid etter NOU-en. Generelt har tolkeorganisasjoner en rådgivende rolle overfor myndigheter og offentlige innkjøpere på tvers av de nordiske landene. Innflytelsen varierer, og dette er en faktor vi mangler samlet, sammenlignbar informasjon om i vårt materiale.⁴¹

⁴⁰ Etter datainnsamlingen til denne studien ble det vedtatt endringer i den norske salærforskriften som reduserer tolkers godtgjørelse i justissektoren fra 4/5 til 2/3 av salærsatsen, med virkning fra 1. januar 2026. Endringen har møtt betydelig motstand fra tolker og sentrale rettsaktører, og har utløst en aksjon der tolker takker nei til oppdrag. Det er også rapportert at den reduserte satsen fungerer normerende og tas i bruk som referanse i andre deler av offentlig sektor. Denne utviklingen illustrerer at lovregulert honorar ikke nødvendigvis styrker tolkers økonomiske autonomi, og at statlig kontroll over godtgjøring kan bidra til å svekke både rekruttering og tilgang til kvalifiserte tolker (Björgum, 2025; Rovick, 2026; Schmidt, 2025).

⁴¹ Eksempler på rådgivende funksjon i de fire landene:

Sverige: Kammarkollegiet har faste møter med tolkeorganisasjoner og sender forslag til regelendringer på høring; se blant annet tolkeforskriftene og referater fra *Rådgivende nemnd* hos Rättstolkarna.

Finland: Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto (SKTL) og Kieliasiantuntijat ry deltar jevnlig i høringer og møter med offentlige etater om tolkers vilkår.

Danmark: Translatørforeningen har publisert rapporter om tolking i offentlig sektor og har hatt dialog med myndighetene om kvalitet og organisering.

Norge: Norsk tolkeforening gir høringsinnspill og deltar i møter med offentlige aktører i saker om regelverk og satser.

Tabell 2. Politisk monopol

Variabel/Land	Danmark	Finland	Norge	Sverige
Et lov som regulerer tolkeyrket	Nei	Nei	Ja ⁴²	Nei

Lovregulering av tolkeyrket bidrar til økt anerkjennelse og status, som følge av økt yrkesautonomi. Dette er et skritt i retning av profesjonalisering av yrket som ble foreløpig tatt bare i Norge.

Administrativt monopol

Administrativt monopol betyr tolkenes kontroll over de praktiske sidene ved yrkesutøvelse, inkludert utarbeidelsen av yrkesetiske retningslinjer, arbeidsvilkår og evaluering av arbeidet av tolkekollegaer. Tolkers autonomi er i stor grad påvirket av måten offentlig sektor velger å organisere sin tolkebestilling. Direkte avtaler mellom tolker og offentlige tolkebrukere bidrar til økt autonomi. Ved direktekontakt er det lettere for tolker å påvirke tilrettelegging for et tolkeoppdrag. Det er også lettere å bidra med tolkefaglig ekspertise til fagpersoner. Når bestillingen skjer direkte mellom offentlige ansatte og tolker, er det også mer sannsynlig at tolkens kvalifikasjoner prioriteres. Tolkere har en viss mulighet til å øke sin tilgang til oppdrag ved å kvalifisere seg. Denne direktekontakten mister tolker når tolkebestilling skjer via private formidlere. Markedslogikk overtar og kontroll over arbeidsvilkår, -standarter og -evaluering flyttes over til et privat mellomledd.

Den individuelle autonomien kan utfordres når oppdragsgivere stiller krav om at tolken må kunne fakturere for oppdrag. Tolkere mister da enten mulighet til å velge hvordan de driver sin frilansvirksomhet, eller mister tilgang til oppdrag for enkelte oppdragsgivere.

Tabell 3. Administrativt monopol

Variabel/Land	Danmark	Finland	Norge	Sverige
Yrkesetiske retningslinjer	Ja Hver sektor har sine lokale retningslinjer beskrevet i Tolkehåndboken ⁴³ – utarbeidet for tolker på Rigspolitiets oversikt ⁴⁴ og Håndbog for kommunal tolkning ⁴⁵ Translatørforeningene utarbeidet	Ja Utarbeidet og forvaltes av tolkeorganisasjonene ⁴⁷	Ja Nedfelt i forskrift til tolkeloven ⁴⁸	Ja Reguleres i forskrift fra Kammarkollegiet ⁴⁹

⁴² (Tolkeloven, 2021)

⁴³ Justitsministeriet et al. (2015)

⁴⁴ Politiet (2026)

⁴⁵ Social- og Integrationsministeriet (2012)

⁴⁷ Finlands översättar- och tolkförbund (2026)

⁴⁸ Tolkeforskriften (2021)

⁴⁹ Kammarkollegiets tolkföreskrifter (2025)

	yrkesetiske retningslinjer for translatorer og tolker ⁴⁶			
Bestillingsmåter:				
Offentlige anskaffelser/anbud	Ja Deler av justissektoren og Udlændingestyrelsen ⁵⁰ ; Helse- og sosialsektoren ⁵¹	Ja Alle sektorene	Ja Helsesektoren ⁵² Sosialsektoren ⁵³ Politi ⁵⁴	Ja Alle sektorene ⁵⁵
Kommunale tolkeformidlere	Ja, enkelte steder ⁵⁶	Nei	Ja I noen kommuner ⁵⁷	Ja
Offentlig egenregi (statlig eller regionalt nivå)	Ja Justissektor og enkelte sykehus ⁵⁸	Nei	Ja Domstolene ⁵⁹ , barnevernet og helsenemndene ⁶⁰ , noen sykehus i Oslo ⁶¹ , Utlendingsdirektoratet ⁶²	Nei
Tolken kan velge oppgjørsform (faktura/lønn)	Nei	Det varierer fra tolkebyrå til tolkebyrå	Ja Stort sett, men private tolkebyråer presser mot faktura ⁶³	Ja
Tolken kan forhandle tidspunkt for oppdrag	I enkelte tilfeller (f.eks. ved politiavhør, fengselsbesøk osv.)	Nei	Nei	Nei

I alle land unntatt Finland, er yrkesetiske retningslinjer nedfelt i lov, forskrift (Kammarkollegiets tolkföreskrifter, 2021; Tolkeforskriften, 2021) eller utarbeidet sektorvis av myndighetene (Justitsministeriet et al., 2015). I Finland er det Finlands översättar- och tolkförbund som står for de yrkesetiske retningslinjene for rettstolker og oppfølgingen av disse (Finlands översättar- och tolkförbund, 2016; Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto, 2021). Etter at autorisasjonsordning og tolkeutdanning i Danmark ble nedlagt utarbeidet den danske Translatorforeningen egne yrkesetiske retningslinjer (Translatorforeningen, 2020). Fra dette perspektivet har tolker i Finland størst grad av autonomi, mens utarbeidelse av yrkesetiske

⁴⁶ Translatorforeningen organiserer både tolker og translatorer (Translatorforeningen, 2020)

⁵⁰ Rigsrevisionen (2025)

⁵¹ Rigsrevisionen (2018)

⁵² Sykehusinnkjøp HF (2025)

⁵³ Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) (2026)

⁵⁴ Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) (2023)

⁵⁵ Statens inköpscentral (2026)

⁵⁶ borger.dk (2026)

⁵⁷ IMDi (2025)

⁵⁸ Region Syddanmark (2024)

⁵⁹ Norges domstoler (2026)

⁶⁰ Barneverns- og helsenemnda (2024)

⁶¹ Oslo Universitetssykehus (2026)

⁶² Utlendingsdirektoratet (UDI) (2026)

⁶³ Fra et intervju med Norsk Tolkeforening, 19.01.2025

retningslinjer i Danmark kan tolkes som et forsøk på å gjenvinne autonomi etter å ha mistet all statlig yrkesbeskyttelse. Institusjonell regulering av yrkesetiske retningslinjer i Danmark, Norge og Sverige kan tyde på at det offentlige har lav tillit til tolker og føler behov for å innføre byråkratisk kontroll over yrkesutøvere. Situasjonen i Finland trenger ikke å bety at tilliten til tolkeprofesjonen der er høyere enn i de andre nordiske landene. Det kan snarere henger sammen med at tolkemarkedet generelt har vært mindre regulert der.

Felles for alle fire land er at den dominerende måten å bestille toker på er at private tolkeformidlere får kontrakter gjennom anbudsprosesser. Tolker blir underlagt markedsprinsipper som ikke gir rom for autonomi. Både i Danmark og Norge går det et tydelig skille mellom oppdrag i justissektoren og øvrige sektorer. Justisoppdrag tildeles i større grad direkte, uten anbud og private mellomledd, og har høyere timebetaling, og det bidrar til økt autonomi. Justissektoren tiltrekker dermed tolker med høye kvalifikasjoner, men også tolker uten formell tolkeutdanning når etterspurte språkpar mangler kvalifiseringstilbud (Kirilova & Urdal, *fc* 2026). I Norge kommer i tillegg et geografisk skille mellom Oslo og distriktene. Direktebestilling og bedre betingelser forekommer i hovedsak i hovedstaden, mens øvrige deler av landet domineres av private tolkeformidlere med mindre attraktive vilkår. Dette tyder på at innenfor landets grenser kan faktorer som bidrar eller hemmer tolkers autonomi variere med geografi og sektor. I Danmark fremstår situasjonen som fragmentert og lite transparent, med betydelige variasjoner i bestillingspraksis også innen samme sektor. Intervjudata indikerer at uformelle og lite synlige samarbeid mellom enkelte politidistrikter, domstoler og private byråer bidrar til ulik behandling og i noen tilfeller ulik avlønning av tolker. Etterspørselen har økt, men verken lovgivning eller overordnet organisering har holdt tritt, og uoversiktighet og ulikhet – med potensielle konsekvenser for brukernes tilgang til tolk, er forsterket⁶⁴. Manglende transparens svekker autonomi fordi det er vanskelig å spille når spillereglene er uklare.

Individuell autonomi utfordres i alle fire land ved at tolkene som regel ikke har noen innflytelse på tidspunktet for oppdraget. Forhandlingsmuligheter er et unntak. Videre begrenses autonomien når der er oppdragsgiver som bestemmer i hvilken form tolken skal drive sin frilansvirksomhet. Tolkens kontroll over egne arbeidsbetingelser begrenser seg da i praksis til å akseptere eller avslå en oppdragsforespørsel slik den er.

Digitale tolkebestillingssystemer

Utfordringene frilanstolker opplever i forbindelse med tolkebestillingsplattformer ser ikke ut til å skille seg fra det andre frilansere opplever. Tolker oppfatter digitale tolkebestillingsplattformer som enda en faktor, i et større arbeidsmiljøperspektiv, som generelt er utviklet for å utnytte tolkers kompetanse, satser og arbeidsvilkår (Giustini, 2024). På tolkemarkeder dominert av private tolkeformidlere må tolker i praksis akseptere satser og arbeidsvilkår de ikke kan påvirke, ettersom kontrakter mellom tolkeformidlere og oppdragsgivere vanligvis forhandles uten at tolkene involveres. Situasjonen forverres av at tolking i offentlig sektor tradisjonelt er lavt betalt, og at utkontraktering og privatisering av språktjenester primært har som formål å redusere kostnader (Ozolins, 2007).

Selv om plattformforvaltere argumenterer for at plattformformidling bidrar til tolkers autonomi, blant annet ved å gjøre det enklere å jobbe frilans, opplever tolkene at både arbeidsautonomi og arbeidsglede forringes når arbeidet deres plattformiseres. Giustinis (2024, s. 456) forskning peker på at både plattformer og kunder bedriver utnyttning av tolkers

⁶⁴ Denne observasjonen bygger på intervjuer med tolker i 2025; praksis var ofte vanskelig å etterspore og ble avdekket gjennom uformelle nettverk og sammenlikning av tolkers erfaringer på tvers av distrikter/instanser. Formelle avtaler og bestillingsrutiner var i flere tilfeller ikke offentlig dokumentert på en måte som gjorde dem mulige å verifisere for tolker.

kompetanse og satser, og at dette skjer under trussel av å kunne avskjære dem fra oppdrag, eller erstatte dem.

Det finnes ingen frittstående digitale tolkebestillingsplattformer i de fire nordiske landene, hvor tolker kan lage en profil for å ta oppdrag for det offentlige. En tolk må først knytte seg til den private formidleren som har vunnet det aktuelle anbudet om gjeldende offentlige oppdrag eller søke oppføring på tolkelisten til den institusjonen eller etaten som bestiller tolk direkte. Digitale plattformer forsterker sentrale kjennetegn ved frilansarbeid, som uforutsigbar etterspørsel, betaling per oppdrag eller medgått tid, krav om egen infrastruktur og kontinuerlig tilgjengelighet (NOU 2014: 8, 2014; Stewart & Stanford, 2017). Tolkebestillingssystemer bruker forskjellige kanaler for utsendelse av oppdragsforespørsler. Mange har et tilknyttet mobilapp, som viser varsler på mobilen når forespørsler kommer. Tolken kan takke ja eller nei til oppdrag i appen. Noen systemer sender tekstmeldinger, noen e-post, eller en kombinasjon av disse. Når forespørsler formidles via app, kan de distribueres til alle tolker samtidig og forsvinne i løpet av sekunder⁶⁵, responstid blir avgjørende og påvirkes av tekniske forhold som mobildekning og enhetstype⁶⁶. I systemer med sekvensiell utsendelse kan tolker motta forespørsler døgnet rundt⁶⁷, ettersom utsendelsen ikke lenger er bundet til bestillernes arbeidstid. Svar – eller manglende svar – kan registreres og inngå i rangering og prioritering uten at dette er transparent for tolkene⁶⁸. Tolkenes autonomi øker hvis forespørsler kan gås gjennom før det tas en beslutning som passer egen situasjon, og den synker hvis oppdragene forsvinner før tolken rekker å reagere.

Utsendelseslogikk er sentralt. Når forespørslene sendes til en tolk av gangen, har systemene vanligvis en mulighet til å forespørre tolker i en prioritert rekkefølge etter utvalgte kriterier, for eksempel kvalifikasjonsnivå eller avstand fra oppdragsstedet. Er prioriteringsreglene transparente, kan tolken ta autonome beslutninger som passer henne der og da. Prioriteres tolkene etter kvalifikasjoner, bidrar det til profesjonalisering av yrket og til bedre tolketjenester i offentlig sektor. Slike faktorer bidrar til at tolkers kontroll over arbeidstid reduseres, øker kravet til tilgjengelighet og reaksjonstid og innfører en ny, algoritmisk kontroll. Sammenlignet med app-baserte løsninger kan telefon- og e-postbestilling gi tolken noe større handlingsrom, både tidsmessig og ved at det er mulig å avklare oppdragets innhold før man svarer. Også denne praksisen har ulemper: tolker rapporterer blant annet om favorisering ved bruk av interne lister, uavhengig av kvalifikasjoner.

Enkelte systemer åpner for kundedevaluering av tolkens prestasjon i form av stjernerangering, som kan påvirke tolkers tilgang til oppdrag uten klare eller transparente regler. I autonome yrker er det fagfellene som har monopol på å evaluere hverandres prestasjoner. Slike stjernerangeringer fra kunder er noe annet, ikke basert på fagkunnskap, som derimot bidrar til å svekke tolkenes autonomi og yrkesstatus.

Tolker utvikler uformelle strategier for å gjenvinne handlingsrom gjennom sosiale nettverk. I alle de fire landene fungerer lukkede og åpne grupper i sosiale medier som viktige arenaer for erfaringsutveksling, der tolker deler informasjon om bestillingssystemer, satser og arbeidsvilkår, og diskuterer hvordan de kan navigere i et uoversiktlig marked. Dette samsvarer med tidligere forskning som viser at frilansere etablerer kollektive nettverk for å motvirke tap av autonomi under plattform- og markedsstyring.⁶⁹

⁶⁵ Fra et intervju med en tolk som jobber utenfor Oslo-området, 28.04.2025 og med Norsk Tolkeforening, 19.01.2025

⁶⁶ Informasjon fra systemutvikler, gjengitt fra et intervju med Norsk Tolkeforening, 19.01.2025

⁶⁷ Egen erfaring: Urszula Srebrowska som polsk-norsk tolk for forespørsler både på kvelder og i helgene i INTRPRTR app.

⁶⁸ Fra et intervju med Norsk Tolkeforening, 19.01.2025

⁶⁹ Observasjonene bygger på intervjuer og forskernes feltkunnskap, inkludert deltakelse i tolkegrupper på sosiale medier (f.eks. danske Facebook-grupper som *Tolkeplattformen* og *Tolkejob du kan leve af*, den lukkede medlemsgruppen til Norsk Tolkeforening i Norge, samt tilsvarende medlemsgrupper i Finland og for Sverige)

Tabell 4. *Kjennetegn ved digitale tolkebestillingssystemer i fire nordiske land*

Variabel/ land	Danmark	Finland	Norge	Sverige
Systemeier og hovedtype	Overveiende private formidlere som en offentlig institusjon kan inngå kontrakt med (f.eks. TolkDanmark ⁷⁰ -app eller ViTolker ⁷¹ -app); asylområdet via Broca (systemleverandør) ⁷² . I tillegg utvikles apper av en rekke private aktører, f.eks. SpråkserviceDK ⁷³ , Semantix ⁷⁴ , BookEnTolk ⁷⁵ , TolkeAkut ⁷⁶ , TranslationTeam ⁷⁷ , med flere.	Overveiende private formidlere (Monetra ⁷⁸ , Semantix ⁷⁹ , Túlka ⁸⁰ , Youpret ⁸¹) med egne/innleide apper.	Blandet: offentlige enheter (domstoler, UDI ⁸² m.fl.) og private formidlere. Utbredt bruk av INTRPRTR/Proweb ⁸³ ; også Noricom ⁸⁴ og MySalita ⁸⁵ ; Utlendingsdirektoratet egen web-løsning.	Overveiende private formidlere (Tolka! ⁸⁶ DigitalTolk ⁸⁷ , Språkservice Tolk ⁸⁸). Flere regioner benytter egne tolkeportaler for bestilling.
Krav om offentlig godjente kvalifikasjoner til å stå på tolkeliste/ i systemet	Nei kvalifikasjonskrav avhenger av den som forvalter listen/systemet	Nei kvalifikasjonskrav avhenger av den som forvalter listen/systemet	Nei kvalifikasjonskrav avhenger av den som forvalter listen/systemet	Nei kvalifikasjonskrav avhenger av den som forvalter listen/systemet
Bestillingskanal	Enkelte kommuner/regioner bestiller via app i helse- og	Oppdragsgivere bestiller via leverandørens app/portal eller	Direkte i offentlig plattform (noen sektorer) eller via formidlernes	Bestilling via regionale/kommunale tolkeportaler; leverandørenes

f.eks. *Tolkar och Översättare i Sverige*). Gruppene brukes til å dele erfaringer om bestillingspraksiser, prisnivåer og strategier for å håndtere plattformenes krav.

⁷⁰ Tolkdanmark (2026)

⁷¹ ViTolker (2026)

⁷² Hjemrejsestyrelsen (2026)

⁷³ Språkservice DK (2026)

⁷⁴ Semantix (2026)

⁷⁵ BookEnTolk.dk (2025)

⁷⁶ TolkeAkut Aps (2025)

⁷⁷ Translation Team Aps (2026)

⁷⁸ Monetra (2026a)

⁷⁹ Semantix (2026)

⁸⁰ Túlka (2025)

⁸¹ Youpret (2025)

⁸² Utlendingsdirektoratet (UDI) (2026)

⁸³ INTRPRTR (2026)

⁸⁴ Noricom (2026)

⁸⁵ Salita (2026)

⁸⁶ Transvoice (2026)

⁸⁷ DigitalTolk (2026)

⁸⁸ Språkservice Sverige AB (2026)

	sosialsektor; juridisk sektor via telefon eller e-post (direkte kontakt), i få tilfeller ved hjelp av private aktører/apper	telefon/e-post (leverandøravhengig).	systemer (anbud); i Oslo flere interne enheter. Noen få sender SMS eller e-post.	apper brukes i gjennomføring/administrasjon.
Utsendelseslogikk	TolkDanmark, ViTolker (og andre private apper): varslings i appen og førstemann til mølla. Broca (Utlendingsstyrelsen): en av gangen. Juridisk sektor: manuell (hovedsakelig per telefon) - en av gangen.	Tydelig førstemann til mølla-logikk i bl.a. Salama (Túlka/Monetra); ellers leverandøravhengig app/portal.	Varierer: en av gangen, masseutsendelse («førstemann»), prioriteringsregler (delvis ukjent), og manuell overstyring.	Varsling i appen og førstemann til mølla
Transparens i algoritmer/prioritering	Lav Førstemann til mølla; noe filtrering; direktebooking i domstolene og politiet eller heller ikke transparent, med utstrakt prioritering av billigste tolker.	Lav Leverandørdefinert; «raskest svar»-mekanismer.	Lav Tolker rapporterer usikkerhet om regler; enkelte institusjoner oppgir fordelingsprinsipper.	Lav Leverandørdefinert; regionenes portaler styrer bestillingsflyt.
Bruk av kvalifikasjoner i matching	Varierer med bestiller; ingen statlig autorisasjon; politiet/domstolene har egen felles liste	Register for retts tolker; ellers leverandørpraksis.	Nasjonalt tolkeregister med kategorier; noen offentlige og private bestillere oppgir prioritering innen kategori. ⁸⁹	Nasjonelt tolkeregister og autorisert tolk (AT/RT/ST); bruk i matching avhenger av rammeavtaler/leverandør.
Tilbakemelding/rating	TolkDanmark: stjerner/kommentarer fra bestiller (synlig for tolken).	Ikke eksplisitt dokumentert utover leverandørsystemer.	Noen private apper har stjerner/omtaler ⁹⁰ .	Ikke eksplisitt dokumentert; praksis varierer mellom leverandører.
Kalender og krav om responstid	Kontinuerlig overvåking og raske svar nødvendig i app; telefon i justissektor krever at man er rask med å ta telefonen fordi politiet ringer videre hvis den første tolk ikke kan/tar telefonen.	Bred appbruk; Salama ⁹¹ - krever umiddelbar respons; tolker håndterer flere apper.	Flere systemer/kalendere samtidig; korte frister ved masseutsendelser ⁹² ; «stand-by»-ordninger hos enkelte ⁹³ .	App/portal-styrt flyt; detaljer om responstidskrav ikke eksplisitt dokumentert.

⁸⁹ For eksempel Tolkesentralen ved Oslo Universitetssykehus (intervju 22.05.2025), Oslo tingrett (intervju 09.04.2025), HeroTolk (intervju 22.05.2025)

⁹⁰ Fra et intervju med norsk tolk som jobber utenfor Oslo-området, 28.04.2025

⁹¹ Monetra (2026b)

⁹² «Du får profesjonell tolk på under ett minutt» (TolkeNett, 2025)

⁹³ Intervju med tolk som jobber utenfor Oslo-området, 28.04.2025

Tolkebestillingsplattformene er tilpasset de forholdene de opererer i. Der hvor tolkebestilling organiseres ved anbudskonkurranser og bestilling skjer via private formidlere, er det formidlerstyrte systemer som dominerer, altså private tolkebyråer med egne apper eller webportaler. Der hvor offentlige etater bestiller tolk utenom private tolkeformidlere, har de også egne systemer for dette (egenutviklede eller lisensierte løsninger eid/forvaltet av offentlige virksomheter), eller de bestiller via telefon eller e-post. Siden alle kan kalle seg tolk i alle fire land, kan alle stå på systemenes tolketister.

I norske domstoler benyttes digitale systemer hovedsakelig med sekvensiell utsendelse, der prioritering kombinerer kvalifikasjonsnivå og geografisk nærhet⁹⁴. Dette bidrar til at domstolene i større grad enn andre sektorer lykkes med å benytte høyt kvalifiserte tolker (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet & Wang, 2025). I sektorer dominert av private formidlere ser «førstemann til mølla» -logikken derimot ut til å dominere, noe som presser tolker til kontinuerlig overvåking av mange apper⁹⁵ og i praksis gjør det at kvalifikasjoner er uten betydning ved oppdragstildelingen.

Felles for alle land og plattformer er at tolkene mangler innsyn i hvordan algoritmene fungerer og i hvilken grad de overstyres manuelt. Tolkene må spille et spill hvor bare plattformeier/forvalter kan reglene som også kan endres uten varsel. Denne mangelen på transparens svekker tolkenes autonomi, skaper en opplevelse av manglende rettferdighet og reduserer insentivene til å investere i kvalifiseringstiltak.

Diskusjon

Formålet med denne artikkelen var å undersøke om tolking i offentlig sektor i Danmark, Finland, Norge og Sverige er et autonom yrke, eventuelt i hvilken grad, og hvordan institusjonelle rammer og organiseringen av tolketjenester – herunder bruken av digitale tolkebestillingssystemer – påvirker tolkenes autonomi og tildeling av oppdrag til tolker med offentlig godkjente kvalifikasjoner. I diskusjonen knytter vi de komparative funnene til Freidsons forståelse av profesjonell autonomi som et spørsmål om kontroll over økonomiske, politiske og administrative forhold.

Analysen viser at tolker i offentlig sektor i de fire nordiske landene i liten grad kan sies å ha profesjonell autonomi slik Freidson definerer begrepet. Til tross for forskjeller mellom landene i rammevilkår og organisering av tjenesten, deler tolker i offentlig sektor en grunnleggende situasjon preget av manglende kontroll over sentrale aspekter ved yrkesutøvelsen. Dette samsvarer med tidligere forskning, og Ozolins (2007) beskrev allerede på 2000-tallet hvordan private tolkeformidlere fungerer som «den tredje klienten» med betydelig kontroll over både arbeidsvilkår og profesjonsutvikling. Våre funn indikerer at dette maktforholdet består, også i nordiske velferdsstater med sterke institusjoner.

For det første mangler tolkeyrket i alle de fire landene et *økonomisk monopol*. Adgangen til yrket er i praksis åpen: tolketittelen er ikke beskyttet, og det finnes ingen effektive mekanismer for å begrense antall yrkesutøvere. Hvem som kan ta oppdrag i offentlig sektor avgjøres i stor grad av private tolkeformidlere eller offentlige oppdragsgivere, ikke av tolkeprofesjonen selv. Tolkene har heller ikke kontroll over egne honorarer eller betalingsmodeller. Satser fastsettes ensidig gjennom anbud, rammeavtaler eller interne retningslinjer, og forhandlingsrommet er svært begrenset eller ikke-eksisterende. Tolkens økonomiske autonomi er begrenset til valget mellom å akseptere eller avslå oppdrag på forhåndsdefinerte vilkår. Dette støtter Sela-Sheffys (2023) beskrivelse av tolker som

⁹⁴ Intervju med saksbehandler i Oslo tingrett, 07.04.2025

⁹⁵ Intervju med tolk som jobber utenfor Oslo-området, 28.04.2025

«permanent underprofesjonaliserte», der markedstilpasning snarere enn formell kompetanse blir avgjørende for den enkeltes overlevelse i yrket.

For det andre ser vi at tolker i offentlig sektor mangler *politisk monopol*. Regelverk, kvalifikasjonskrav og definisjoner av hva som regnes som «kvalifisert tolk» utformes av statlige myndigheter uten direkte påvirkning fra tolkeorganisasjonene. Selv i Norge og Sverige, hvor det finnes statlig autorisasjon og nasjonale tolkeregistre, har tolkeprofesjonen begrenset innflytelse på utformingen av disse ordningene, hvilke språk som prioriteres, og hvor ofte kvalifiseringstiltak tilbys. Tolkeorganisasjonenes rolle er først og fremst rådgivende.

Når det gjelder *administrativt monopol*, viser analysen at tolker i liten grad kontrollerer arbeidsvilkår, evalueringsformer og tildeling av oppdrag. Disse funksjonene ligger hos offentlige institusjoner og private tolkeformidlere. Til og med etiske retningslinjer er, med unntak av Finland, forankret i forskrifter eller sektorvise håndbøker, framfor i profesjonsautonome reguleringsmekanismer (Danmark har begge deler). I stedet for å ha kontroll over yrkesutførelsen selv, kontrolleres tolker i offentlig sektor utenfra.

Samtidig avdekker sammenligningen viktige nasjonale forskjeller i kvalitetssikring av tolketjenester. Norge skiller seg særlig ut gjennom kombinasjonen av lovregulert krav om bruk av kvalifisert tolk, nasjonalt tolkeregister, universitetsbasert utdanning og – i enkelte sektorer – bestilling i egenregi med faste tolkesatser. Denne kombinasjonen bidrar til lavere andel oppdrag utført av personer uten offentlig godkjente kvalifikasjoner, og bedre tilgang til høyt kvalifiserte tolker, særlig i justissektoren.

Analysen viser videre at digitale tolkebestillingssystemer i de nordiske landene ikke fungerer som uavhengige plattformer som gir tolker økt autonomi eller direkte tilgang til offentlige oppdrag. Tvert imot er systemene tett integrert i eksisterende institusjonelle og organisatoriske strukturer, og har derfor tendens til å forsterke, snarere enn å endre, maktforholdene i tolkemarkedet. Analysen støtter derfor tidligere studier (Arcidiacono et al., 2023; Fernández Macías et al., 2025; Giustini, 2024), som understreker at effekten av digitale plattformer på arbeid og yrker er sterkt kontekstavhengig og formes av institusjonelle rammeverk. Plattformene i seg selv fremstår verken som entydig frigjørende eller kontrollerende; deres konsekvenser avhenger av hvordan de er integrert i offentlig styring, anskaffelsesmodeller og regulering.

I kontekster der kvalifikasjoner allerede er vektlagt gjennom lovverk, registre og interne prioriteringsregler, kan digitale systemer bidra til mer effektiv matching. Der slike rammer mangler, domineres systemene av «førstemann til mølla»-logikk, krav om korte responstid og lav transparens rundt algoritmisk prioritering. Dette reduserer tolkenes kontroll over egen arbeidstid, øker kravet om konstant tilgjengelighet og gjør formelle kvalifikasjoner mindre relevante i praksis.

Samlet peker funnene i denne studien mot at tolkers profesjonelle autonomi i offentlig sektor er strukturelt begrenset i alle fire nordiske land, uavhengig av nasjonale variasjoner i rammevilkår. Digitale bestillingssystemer endrer ikke dette grunnbildet, men inngår i et maktforhold der kontroll over marked, arbeid og inntekt ligger hos offentlige kjøpere og private mellomledd. Andreassen et al. (2021) kaller troen på digitale velferdsstater for en fantasi som går hånd i hånd med et ønske om kostnadsreduksjon.

Tolkenes håp og forventninger knyttet til de digitale tolkebestillingssystemene da de først kom på markedet, har altså i liten grad blitt innfridd. Innføring av digitale tolkebestillingsverktøy medførte ikke utbredelse av direktebestilling utenom private tolkeformidlingsbyråer. Innføring av algoritmiske regler ved utsendelse av oppdragsforespørsler gjorde ikke systemet mer transparent. Og siden den mest utbredte metoden er å sende forespørslene til alle, er det responstid og ikke kvalifikasjoner som teller mest.

Tolkenes autonomi fremstår derfor primært som negativ frihet – retten til å avslå et oppdrag – snarere enn positiv frihet til å forme egne arbeidsbetingelser. Når institusjonelle rammer kombineres på en måte som prioriterer formelle kvalifikasjoner, kan digitale systemer støtte kvalitetsmål. Uten slike rammer risikerer de å undergrave både tolkenes handlingsrom og tilgangen til tolker med offentlig godkjente kvalifikasjoner i offentlig sektor.

Funnene peker på et klart forskningsbehov. Tolkeorganisasjonenes rolle, andre virkemidler og deres faktiske påvirkningskraft i de nordiske landene er lite kartlagt i komparativt og systematisk format. For det andre løfter materialet et prinsipielt spørsmål om plattformarbeid. Selv om tolking gjerne klassifiseres som kunnskapsintensivt arbeid i plattformsammenheng, kan det innenfor sentrale dimensjoner av autonomi (tilgang til arbeid, responskrav, overvåking og algoritmisk styring) minne om mekanismene i plattformsegmenter med lave kompetansekrav (som hjemlevering), der arbeidernes handlingsrom i praksis styres av tempo, kostnad og responstid heller enn av formell kompetanse.

Litteratur

- Aarhus Universitet. (2026). *Master i Konferencetolkning*. Hentet 07.03.26 fra <https://cc.au.dk/uddannelse/evu/master-i-konferencetolkning>
- Abbott, A. (1988). *The system of professions: an essay on the division of expert labor*. University of Chicago Press.
- Agenda Kaupang. (2023). *Tolkemonitor LOV for rapporteringsåret 2022*. I.-O. M. (IMDI). <https://www.imdi.no/contentassets/fc5484854c474319b6dfc232b871a804/rapport-imdi-tolkemonitor-lov-2022.pdf>
- Alsos, K., Huseby, J. S., Oppegaard, S. M. N. & Reegård, K. (2025). *Plattformmediert arbeid i Norge: Omfang, utvikling og kjennetegn* (2025:12). Fafo-rapport. <https://www.faf.no/images/pub/2025/20925.pdf>
- Alsos, K., Jesnes, K., Øistad, B. S. & Nesheim, T. (2017). *Når sjefen er en app* (2017:41). Fafo-rapport. <https://www.faf.no/images/pub/2017/20649.pdf>
- Andreassen, R., Kaun, A. & Nikunen, K. (2021). Fostering the data welfare state: A Nordic perspective on datafication. *Nordicom review*, 42(2), 207–223. <https://doi.org/10.2478/nor-2021-0051>
- Arcidiacono, D., Pais, I. & Piccitto, G. (2023). Are Platforms Changing Professionalism? I L. Maestripieri & A. Bellini (red.). *Professionalism and Social Change Processes of Differentiation Within, Between and Beyond Professions* (s. 103–123). Springer International. https://doi.org/10.1007/978-3-031-31278-6_5
- bachelor (akademisk grad). I J. W. Iddeng (red.). *Store norske leksikon*. https://snl.no/bachelor_-_akademisk_grad
- Bandalag þýðenda og túlka BPOT The Icelandic Association of Translators and Interpreters (Island), Norsk tolkeforening (Norge), Tolkene i Akademikerforbundet (Norge), Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto SKTL, Finlands översättar- och tolkförbund FÖTF (Finland), Kieliasiantuntijat - Språkexperter (Finland), Sveriges Facköversättare och Auktoriserade tolkar (Sverige), Sjukvårdstolkarna (Sverige), Oqalutsit Nutserisullu Ilinniagartuut Peqatigiiffiat (Grønland), Tolkeforeningen af 1993 (Danmark), Tolkesamfundet (Danmark) & Translatørforeningen (Danmark). (2024). *Fællesnordisk erklæring om vigtigheden af kompetent tolkning*. https://tolkelisten.dk/onewebmedia/Joint-statement-on-the-importance-of-interpreting_dan-002.pdf
- Barneverns- og helsenemnda. (2024). *Retningslinje for bestilling og bruk av tolk*. <https://img0.custompublish.com/getfile.php/5344295.2970.kptptsmnzzuljn/Retningslinje%2Bfor%2Bbestilling%2Bog%2Bbruk%2Bav%2Btolk%2B05.01.24.pdf?return=fylkesnemndene.custompublish.com>
- Bekendtgørelse om Rigspolitiets tolkeoversigt. (2008). (BEK nr 571 af 28/05/2008). <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2008/571>
- Björgum, H. (2025). Regjeringens tolke-forslag kan ramme rettssikkerheten. *Unio*. <https://www.unio.no/2025/11/04/regjeringens-tolke-forslag-kan-ramme-rettssikkerheten/>
- BookEnTolk.dk. (2025). *BookEnTolk.dk bygger bro på tværs af sproglige og kulturelle skel*. Hentet 08.03.26 fra <https://bookentolk.dk/>
- borger.dk. (2026). *Tolkning for fremmedsprogede*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.borger.dk/udlaendinge-i-danmark/Nyttig-information-til-udlaendinge/Tolkning-for-fremmedsprogede>
- Carvalho, T. & Correia, T. (2018). Editorial: Professions and Professionalism in Market-Driven Societies. *Professions and Professionalism* 8(3). <https://doi.org/10.7577/pp.3052>
- Dam, H. V., Gentile & Paola. (2021). Status and profession(alization) of conference interpreters. I M. Albl-Mikasa & E. Tiseliu (red.). *The Routledge Handbook of Conference Interpreting* (s. 275–289). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429297878-26>

- DIAK. (2026a). *Tulkkaustoiminnan kehittäminen (YAMK)*. Hentet 09.03.2026 fra <https://www.diak.fi/yamk-tutkinto/tulkkaustoiminnan-kehittaminen-yamk/>
- DIAK. (2026b). *Tulkki (AMK), asioimistulkkaus*. Hentet 09.03.26 fra <https://www.diak.fi/amk-tutkinto/tulkki-amk-asioimistulkkaus/>
- DigitalTolk. (2026). *Sveriges snabbaste tolkförmedling*. <https://www.digitaltolk.se/>
- Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). (2023). *Rammeavtale for tolketjenester*. <https://www.doffin.no/notices/2023-695083>
- Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). (2026). 79540000 - *Tolkingstjenester*. <https://www.doffin.no/search?page=1&cpvCodesLabel=79540000>
- Domstolsverkets föreskrifter om tolktaxa. (2025). *Domstolsverkets föreskrifter om tolktaxa (DVFS 2025:3)*. https://www.domstol.se/globalassets/filer/gemensamt-innehall/for-professionella-aktorer/dvfs/2025/dvfs_2025-3.pdf
- Dølvik, J. E., Fløtten, T., Hippe, J. M. & Jordfald, B. (2014). *Den nordiske modellen mot 2030. Et nytt kapittel?* (2014:46) Fafo-rapport. <https://www.fafo.no/images/pub/2014/20393.pdf>
- Evetts, J. (2013). Professionalism: Value and ideology. *Current Sociology*, 61(5–6), 778–796. <https://doi.org/10.1177/0011392113479316>
- Fernández Macías, E., González Vázquez, I., Torrejon Pérez, S. & Nurski, L. (2025). *Work in the Digital Era: How Technology is Transforming Work and Occupations*. Publications Office of the European Union. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC141451>
- Finlands översättar- och tolkförbund. (2026). *Eettiset säännöt*. Hentet 07.03.26 fra <https://www.sktl.fi/liitto/sktl-n-hallinto/eettiset-saannot/>
- Finlands översättar- och tolkförbund, r. f. (2016). *Rättstolkens etik*. Finlands översättar- och tolkförbund r.f. <https://www.sktl.fi/@Bin/a524c955e065fd6faf1e963f6b78fd46/1772788399/application/pdf/1230893/Ra%CC%88ttstolkens%20yrkeskod.pdf>
- Flick, U. (2014). *An introduction to qualitative research*. SAGE.
- Freidson, E. (1994). *Professionalism reborn: theory, prophecy, and policy*. University of Chicago Press.
- Freidson, E. (2001). *Professionalism: the third logic*. Polity Press.
- Giustini, D. (2024). 'You can book an interpreter the same way you order your Uber': (re)interpreting work and digital labour platforms. *Perspectives, studies in translatology*, 32(3), 441–459. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2023.2298910>
- Gustavsen, B. (2007). Work Organization and 'the Scandinavian Model'. *Economic and Industrial Democracy*, 28(4), 650–671. <https://doi.org/10.1177/0143831x07082218>
- Haakestad, H. (2019). Kall eller lønnskamp? En casestudie av Utdanningsforbundets holdning til lukning av læreryrket. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 60(1). <https://utdanningsforskning.no/artikler/2019/kall-eller-lonnskamp-en-casestudie-av-utdanningsforbundets-holdning-til-lukning-av-lareryrket/>
- Hjemrejsestyrelsen. (2026). *Hjemrejsestyrelsens særlige regler for tolkeopgaver*. Hentet 08.03.26 fra <https://hjemst.dk/samarbejdspartnere/tolkearbejde-i-hjemrejsestyrelsen/>
- Hjort, J. L., Bentzen, T. & Hystad, J. (2022). *Tolkers arbeidsforhold og markedet for tolketjenester*. Proba samfunnsanalyse. <https://proba.no/wp-content/uploads/2025/02/Rapport-2022-11-Tolkers-arbeidsforhold.pdf>
- Hotvedt, M. J. (2018). The contract-of-employment test renewed. A Scandinavian approach to platform work. *Spanish Labour Law and Employment Relations Journal*, 7(1–2), 56–74. <https://doi.org/10.20318/sllerj.2018.4436>

- HUMAK. (2026). *Interpretation Development Interpreter (Master's Degree)*. Hentet 09.03.26 fra <https://www.humak.fi/en/education/masters-degree-interpreter-interpretation-development/>
- Høgskulen på Vestlandet. (2026). *Tolking i offentlig sektor Halvtårstudium*. Hentet 07.03.26 fra <https://www.hvl.no/studier/studieprogram/tolking-i-offentleg-sektor/>
- IMDi. (2025). *Bestille tolk*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.imdi.no/tolk/for-offentlige-virksomheter/bestille-tolk/>
- IMDi. (2026). *Nasjonalt tolkeregister*. <https://www.tolkeregisteret.no/>
- Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab (NorS). (2019). *INTERPRETING: Sociolingvistiske perspektiver på utfordringer i tolkede møder i den danske offentlige sektor*. Hentet 10.03.26 fra <https://nors.ku.dk/forskning/projekter/interpreting/>
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. (2019). *Kartlegging av anskaffelser av tolketjenester*. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. <https://arkiv.imdi.no/contentassets/1d1f177882424a44a4ccd1acd0624920/kartlegging-av-anskaffelser-av-tolketjenester.pdf>
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet & Wang, J. R. (2025). *Tolkemonitor LOV for rapporteringsåret 2024*. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). <https://www.imdi.no/globalassets/rapporter/tolk/tolkemonitor-lov-2024.pdf>
- INTRPRTR. (2026). *Ledende system for tolkeformidling*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.intrprtr.no/>
- Justitsministeriet, Rigspolitiet, Kriminalforsorgen, Domstolsstyrelsen, Udlændinge, I.-o. B., Udlændingestyrelsen & Flygtningenævnets Sekretariat. (2015). *Tolkehåndbogen*. <https://hjemst.dk/media/vxtf1cir/tolkehaandbogen.pdf>
- Kammarkollegiet. (2025). *Om auktorisationen som tolk*. Hentet 06.03.26 fra <https://www.kammarkollegiet.se/vara-tjanster/tolk/om-auktoriseringen-som-tolk>
- Kammarkollegiet. (2026). *Sök tolk i vårt register*. <https://www.kammarkollegiet.se/vara-tjanster/tolk/sok-tolk-i-vart-register>
- Kammarkollegiets tolkföreskrifter. (2021). *Kammarkollegiets tolkföreskrifter* (KAMFS 2021:2). Kammarkollegiet. https://www.kammarkollegiet.se/download/18.26d2d71919b2bcf42882c63a/1767006796162/Kammarkollegiets%20tolkfo%CC%88reskrifter%20KAMFS_2025_1.pdf
- Kammarkollegiets tolkföreskrifter. (2025). *Kammarkollegiets tolkföreskrifter* (KAMFS 2025:1). Kammarkollegiet. https://www.kammarkollegiet.se/download/18.26d2d71919b2bcf42882c63a/1767006796162/Kammarkollegiets%20tolkfo%CC%88reskrifter%20KAMFS_2025_1.pdf
- Karinen, R., Luukkonen, T., Jauhola, L. & Määttä, S. K. (2020). Selvitys asioimistulkkauksen nykytilasta. *Publications of the Ministry of Economic Affairs and Employment 2020:45*. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-556-0>
- Karrebæk, M. S. & Kirilova, M. (2022). Chaos in court: mediatized expressions of upset in relation to Danish courtroom interpreting. *International Journal of the Sociology of Language*, 2022(275), 21–41. <https://doi.org/10.1515/ijsl-2021-0045>
- Kirilova, M. & Urdal, G. H. S. (fc 2026). Perceptions of professionalism and translation (un)awareness among trained and self-skilled interpreters in Norway and Denmark. *Exploring Translation (Un)*.
- mastergrad. I J. W. Iddeng (red.). *Store norske leksikon*. <https://snl.no/mastergrad>
- Molander, A. & Terum, L. I. (2008). Profesjonsstudier: en introduksjon. I A. Molander & L. I. Terum (red.). *Profesjonsstudier* (s. 13–27). Universitetsforlaget.
- Monetra. (2026a). *Etusivu - Monetra Tulkkipalvelut*. Hentet 08.03.26 fra <https://monetratulkkipalvelu.fi/>

- Monetra. (2026b). *Salamatulkkaus*. Hentet 08.03.26 fra <https://monetratulkkipalvelu.fi/salamatulkkaus/>
- Myndigheten för yrkeshögskolan. (2026). *Grundutbildningen till kontakttolk*. Hentet 07.03.26 fra <https://www.blitolk.nu/kontakttolk/grundutbildningen-till-kontakttolk>
- Nielsen, L. Y., Krøjer, J., & Nielsen, M. L. (2025). The entanglement of emotional labour and digital work platforms: A study of how professional gamers, influencers, and gig and crowd workers experience the affordances of digital work platforms. *MedieKultur: Journal of media and communication research*, 41(78). <http://doi.org/10.7146/mk.v40i78.137268>
- Norges domstoler. (2026). *Vil du bli tolk i domstolene?* Hentet 08.03.26 fra <https://www.domstol.no/no/tolk/#vil-du-bli-tolk-i-domstolene>
- Noricom. (2026). *NORICOM bestillingsportal for kunder*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.noricomordre.no/>
- NOU 2014: 8. (2014). *Tolking i offentlig sektor — et spørsmål om rettssikkerhet og likeverd*. B.-o. familiedepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/NOU-2014-8/id2001246/?ch=1>
- Oprins, J. (2025). Uncovering the uneven livelihood outcomes of online freelance labour: a literature review and agenda for future research. *Work in the Global Economy*, 5(1), 45–71. <https://doi.org/10.1332/27324176Y2024D000000020>
- Oslo Universitetssykehus. (2025). *Honorar – tolkesentralen*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.oslo-universitetssykehus.no/avdelinger/oslo-sykehuservice/tolkesentralen/honorar/>
- Oslo Universitetssykehus. (2026). *Tolkesentralen*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.oslo-universitetssykehus.no/avdelinger/oslo-sykehuservice/tolkesentralen/>
- OsloMet. (2026a). *Innføring i tolking i offentlig sektor Årsstudium*. Hentet 07.03.26 fra <https://www.oslomet.no/studier/loi/evu-loi/innforing-tolking-offentlig-sektor>
- OsloMet. (2026b). *Statsautorisasjonsprøven i tolking*. Hentet 06.03.26 fra <https://www.oslomet.no/om/loi/statsautorisasjonsprove-tolking>
- OsloMet. (2026c). *Tolking i offentlig sektor Bachelorprogram*. Hentet 07.03.26 fra <https://www.oslomet.no/studier/loi/tolking-offentlig-sektor>
- Ozolins, U. (2007). The interpreter's 'third client': Interpreters, professionalism and interpreting agencies. I C. Wadensjö, B. Englund Dimitrova & A-L. Nilsson (red.). *The Critical Link 4* (s. 121–131). John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.70.14ozo>
- Politi. (2026). *Tolketakster*. Hentet 08.03.26 fra <https://politi.dk/om-politiet/virksomheden/tolketakster>
- Politiet. (2026). *Rigspolitiets tolkefortegnelse*. Hentet 07.03.26 fra <https://politi.dk/om-politiet/virksomheden/rigspolitiets-tolkefortegnelse>
- Ragin, C. C. (2014). *The comparative method: moving beyond qualitative and quantitative strategies*. University of California Press. <https://doi.org/10.1525/9780520957350>
- Region Syddanmark. (2024). *Tolkecenter Syddanmark*. Hentet 08.03.26 fra <https://regionsyddanmark.dk/fagfolk/sundhedssamarbejde/tolkecenter-syddanmark>
- Retsplejeloven. (2025). *Lov om rettens pleje., LBK nr 1298*. <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2025/1298>
- Retten i Roskilde. (2024). *Generelle takster for tolkning og oversættelser for Retten i Roskilde*. <https://www.domstol.dk/media/cazngxaq/tolketakster-2025.pdf>
- Rigsrevisionen. (2018). *Rigsrevisionens notat om beretning om myndighedernes brug af tolkeydelser*. <https://cdn.rigsrevisionen.dk/rigsrevisionen/Media/5/1/303-18.pdf>
- Rigsrevisionen. (2025). *Rigsrevisionens notat om beretning om myndighedernes brug af tolkeydelser*. <https://www.tolkelisten.dk/onewebmedia/myndighedernes-brug-tolkeydelser-2025.pdf>

- Rovick, A. (2026). Tolkeopprør rammer norske domstoler. *TV 2 Nyheter*.
<https://www.tv2.no/nyheter/tolkeoppror-rammer-norske-domstoler/18466503/>
- Salita. (2026). *Salita - en ny standard for tolketjenester*. Hentet 08.03.26 fra
<https://my.salita.no/>
- Salærforskriften. (1998). *Forskrift om salær fra det offentlige til advokater m.v* (FOR-2022-06-27-1197). Justis- og beredskapsdepartementet.
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1997-12-03-1441>
- Sandness, B. V. (2025). Staten refser Nordre Follo: Ulovlig praksis setter liv og rettssikkerhet i fare. *Østlandets Blad*. <https://www.oblad.no/staten-refser-nordre-follo-ulovlig-praksis-setter-liv-og-rettssikkerhet-i-fare/s/5-68-1647294>
- Sataedu. (2026). *Asioimistulkkauksen ammattitutkinto*. Hentet 07.03.26 fra
<https://sataedu.fi/tutkinto/asioimistulkkauksen-ammattitutkinto/>
- Saumure, K., & Given, L. (2008). Convenience sample. I L. Given (red.). *The SAGE encyclopedia of qualitative research methods* (s. 124–125). Sage.
<https://doi.org/10.4135/9781412963909.n68>
- Schmidt, N. (2025). Tolker aksjonerer – takker nei til oppdrag. *Advokatbladet*.
<https://www.advokatbladet.no/tolker/tolker-aksjonerer-takker-nei-til-oppdrag/238467>
- Sela-Sheffy, R. (2023). What Does It Take to Be a Professional Translator? Identity as a Resource. I J. Glückler, C. Winch, A. Mateja Punstein (red.). *Professions and Proficiency* (s. 89–111). Springer Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-24910-5_5
- Semantix. (2026). *Multilingual language technology and services*. Hentet 08.03.26 fra
<https://www.semantix.com/>
- Social- og Integrationsministeriet. (2012). *Tolkeguide Håndbog om tolkning i den kommunale indsats*. <https://viden.sl.dk/media/8611/tolkeguide-haandbog-om-tolkning-i-den-kommunale-indsats.pdf>
- SOU 2018: 83. (2018). *Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk*.
<https://www.regeringen.se/contentassets/626ccb432337479d9c5968efebb5186a/konkurrensverket.pdf>
- Språkservice DK. (2026). *Språkservice DK Tolkeapp*. Hentet 08.03.26 fra
<https://www.sprakservice.dk/sprakservice-dk-tolkeapp>
- Språkservice Sverige AB. (2026). *Nordens största tolkförmedling och översättningsbyrå*.
<https://www.sprakservice.se/>
- Statens inköpscentral. (2026). *Tolkförmedlingstjänster*.
<https://www.avropa.se/upphandlingar/tolkformedlingstjanster/>
- Statsrevisorerne. (2018). *Beretning om myndighedernes brug af tolkeydelser*. Folketinget.
<https://www.ft.dk/statsrevisor/20171/beretning/sb12/bilag/1/1871330.pdf>
- Steen, J. I., Steen, J. R., Jesnes, K. & Rønnes, R. (2019). *The knowledge-intensive platform economy in the Nordic countries*. <https://www.nordicinnovation.org/2019/knowledge-intensive-platform-economy-nordic-countries>
- Stewart, A. & Stanford, J. (2017). Regulating work in the gig economy: What are the options? *The Economic and Labour Relations Review*, 28(3), 420–437.
<https://doi.org/10.1177/1035304617722461>
- Stockholms universitet. (2026a). *Masterprogram i tolkning, inriktning tolkning*. Hentet 07.03.2026 fra <https://www.su.se/utbildning/utbildningskatalog/ht/htolo-hito?semester=HT2025&eventcode=21140>
- Stockholms universitet. (2026b). *Tolkning i offentlig sektor I*. Hentet 07.03.26 fra
<https://www.su.se/utbildning/utbildningskatalog/tt/tta510>

- Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto, r. (2021). *Asioimistulkin ammattisäännöstö*. Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry. https://www.sktl.fi/kaantaminen_ja_tulkkaus/tyokalupakki-ammattilaiselle-ja-asioimistulkinammattisaannosto21/
- Sykehusinnkjøp HF. (2025, 13.08.2025). *Tolketjenester - fremmøtetolk og fjerntolk*. Hentet 07.03.26 fra <https://www.sykehusinnkjop.no/nasjonale-avtaler/tolketjenester/>
- Taitotalo. (2026). *Asioimistulkkauksen koulutus*. Hentet 07.03.26 fra https://www.taitotalo.fi/koulutukset/asioimistulkkauksen-koulutus?gad_source=1&gad_campaignid=16568871499&gclid=CjwKCAiA4KfLBhB0EiwAUy7GAcaBAQpzcSdhFTU6D_LkN4WGIGFRGvNrBbEh-nGdol41iaRueHFBcBoCT3UQAvD_BwE
- Tiselius, E. (2019). The (un-) ethical interpreting researcher: ethics, voice and discretionary power in interpreting research. *Perspectives*, 27(5), 747–760. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2018.1544263>
- Tiselius, E. & Bani-Shoraka, H. (2025). På olika platser i professionaliseringsprocessen: En beskrivning av tre tolkprofessioner och deras väg mot professionalisering. *Nordisk tidsskrift for oversettelses- og tolkeforskning*, 1(1), 3–16. <https://doi.org/10.5324/ntot.v1i1.6328>
- Tolkdanmark. (2026). *Danmarks største oversættelses- og tolkebureau med over 5.000 tolke og oversættere*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.tolkdanmark.dk/>
- TolkeAkut Aps. (2025). *Velkommen til TolkeAkut*. Hentet 08.03.26 fra <https://tolkeakut.dk/>
- Tolkeforskriften. (2021). *Forskrift til tolkeloven* (FOR-2021-09-13-2744). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-09-13-2744>
- Tolkeloven. (2021). *Lov om offentlige organers ansvar for bruk av tolk mv.* (LOV-2021-06-11-79). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-11-79>
- TolkeNett. (2025). *Norges raskeste tolkeleverandør*. Hentet 06.03.2026 fra <https://tolkenett.no/>
- Tolkutredningen. (2018). *Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk*. Statens offentliga utredningar. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2018/12/sou-201883/>
- Translation Team Aps. (2026). *Kvalificeret tolkning og oversættelse*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.translationteam.dk/>
- Translørforeningen. (2020). *Etiske regler og faglige forpligtelser*. Hentet 06.03.26 fra <https://translørforeningen.dk/certificerede-translatører-og-tolke/etiske-regler-og-faglige-forpligtelser/>
- Transvoice. (2026). *Transvoice*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.transvoice.se/>
- Túlka. (2025). *Túlka - Europe's leading AI interpretation service*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.tulka.com/>
- Utbildningsstyrelsen. (2026). *Registret över rättstolkar*. Hentet 07.03.26 fra <https://www.oph.fi/sv/tjanster/registret-over-rattstolkar>
- Utlendingsdirektoratet (UDI). (2026). *Tolker og oversettere som skal ta oppdrag for UDI*. Hentet 08.03.26 fra <https://www.udi.no/om-udi/jobbe-i-udi/tolker-og-oversettere-som-skall-ta-oppdrag-for-udi/>
- Vik, G.-V., Viljanmaa, A. & Segler-Heikkilä, L. (2025). Public service interpreting in Finland: legal framework, education, and current trends. *FITISPos International Journal*, 12(1), 218–233. <https://doi.org/10.37536/FITISPos-IJ.2025.12.1.396>
- ViTolker. (2026). *Oversættelses- og tolkebureau med fokus på faglighed*. Hentet 08.03.26 fra <https://vitolker.dk/>
- Vuori, J., Hokkanen, S., Choroszewicz, M. & Leminen, A.-K. (2022). Etninen eriarvoisuus asioimistulkkien ammatissa ja työoloissa. *Työelämän tutkimus*, 20(2), 125–145. <https://doi.org/10.37455/tt.103367>

- Wadensjö, C. (2022). Interpreting as Interaction: Theoretical and Analytical Implications. *JAITS Journal Interpreting and Translation Studies*, 22, 1–16.
- Walckirch, M., Bucher, E., Schou, P. K. & Grünwald, E. (2021). Controlled by the algorithm, coached by the crowd - how HRM activities take shape on digital work platforms in the gig economy. *International journal of human resource management*, 32(12), 2643–2682.
<https://doi.org/10.1080/09585192.2021.1914129>
- Youpret. (2025). *Tilaa tulkki tai käännös helposti*. Hentet 08.03.26 fra
<https://www.youpret.com/fi/>